

*Dr Aleksandra Janković,
Faculty of Mechanical Engineering, University of Kragujevac*

*Mr Svetolik Joković
Higher Technical School, Kragujevac*

*Mr Života Arsić, assistant
Faculty of Mechanical Engineering, University of Kragujevac*

UDK:629.113-235:621.85

EFFICIENT NUMERICAL METHOD FOR ANALYSIS OF TRANSMISSIONS SHAFTS

In this paper is presented one very practical approach to calculate critical angular velocity (ω) of the shaft. We used Finite Element Method (FEM) to find deflection line of a shaft and than Rayleigh's formula to calculate ω .

This method is simpler than usually used in FEM, Subspace Iteration Method or Determinant Search Method, for example. It is very ease for use, too.

On the base of FEM is made the software, which enables to solve any engineering design of the shaft. This is illustrated with a few numerical examples.

Linear stiffness matrix element of straight beam (circular or annual cross-section) is used. Element has six degrees of freedom. It is possible to find deflections for any configuration of the shafts, connected with joints which satisfy prescribed boundary conditions.

Key words: finite element method, straight beam, critical angular velocity.

EFIKASNA NUMERIČKA METODA ZA ODREĐIVANJE KRITIČNOG BROJA OBRTAJA VRATILA

U radu je iznet praktičan pristup računanja kritičnih brzina vratila, za nalaženje elastične linije vratila pod dejstvom sopstvene težine, koristi se Metod Konačnih Elemenata, MKE, a zatim za nalaženje kritične ugaone brzine Relejeva formula.

Ovaj metod ima prednosti u odnosu na iterativne metode mehanike kontinuuma, koje se najčešće nalaze u softverskim paketima. Metod je izuzetno jednostavan i za inženjere koji nemaju nikakvih znanja iz mehanike kontinuuma, a istovremeno je dovoljno tačan za njihove proračune.

Na bazi MKE je urađen softver koji omogućava rešavanje najrazličitijih konstruktivnih izvođenja vratila, što je ilustrovano većim brojem primera. Linearnom matricom krutosti elementa prave grede kružnog i prstenastog preseka je obuhvaćen najopštiji slučaj deformacija u prostoru. Moguće je izračunavanje prostornih pomeranja za proizvoljnu konfiguraciju više vratila, spojenih zglobovima. Pri tome je moguće zadati različite granične uslove.

Ključne reči: metod konačnih elemenata, prava greda, kritična ugaona brzina.